



Teaching Guide

Identifying Data					2020/21
Subject (*)	Teacher Training and Learning Communities		Code	652536015	
Study programme	Máster Universitario en Dirección, Xestión e Innovación de Institucións Escolares				
Descriptors					
Cycle	Period	Year	Type	Credits	
Official Master's Degree	2nd four-month period	First	Obligatory	3	
Language	SpanishGalician				
Teaching method	Hybrid				
Prerequisites					
Department	Pedagogía e Didáctica				
Coordinador	Gonzalez Sanmamed, Mercedes	E-mail	mercedes.gonzalez.sanmamed@udc.es		
Lecturers	Fernandez Prieto, Marta	E-mail	marta.prieto1@udc.es		
	Gonzalez Sanmamed, Mercedes		mercedes.gonzalez.sanmamed@udc.es		
Web					
General description	<p>O curso versará en dos grandes bloques. O primeiro supón un acercamento a Formación do profesorado e o desenvolvemento profesional onde se expoñerán aquelas institucións, plans e programas de formación docente. O segundo bloque comenza con una aproximación a o centro educativo como comunidade de aprendizaxe, como institucións que aprenden e que ofrecen o desenvolvemento profesional e organizativo baseado no traballo colaborativo entre diversas institucións educativas. As Comunidades virtuais e o aprendizaxe dixital a través de sistemas innovadores: Moocs, PLE, e outros formatos de aprendizaxe en liña tamén se acada nesta materia.</p>				
Contingency plan	<ol style="list-style-type: none"> 1. Modifications to the contents 2. Methodologies <ul style="list-style-type: none"> *Teaching methodologies that are maintained *Teaching methodologies that are modified 3. Mechanisms for personalized attention to students 4. Modifications in the evaluation <ul style="list-style-type: none"> *Evaluation observations: 5. Modifications to the bibliography or webgraphy 				

Study programme competences / results

Code	Study programme competences / results
A3	E3: Avaliar a práctica docente.
A4	E4: Detectar necesidades de formación continua e propiciar respostas a nivel institucional como requisito asociado á mellora educativa.
B2	CB7: Que o estudantado saiba aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
B3	CB8: Que o estudantado sexa capaz de integrar coñecementos e enfrontarse á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
B4	CB9: Que o estudantado saiba comunicar as súas conclusións e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan a públicos especializados e non especializados dun modo claro e sen ambigüidades.
B15	G10: Promover a formación do profesorado e a creación de redes de aprendizaxe colaborativo intra e interinstitucionais.
C1	T1: Expresarse correctamente, tanto de forma oral como escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.



C3	T3: Empregar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercizo da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C7	T7: Desenvolver a capacidade de traballar en equipos interdisciplinares ou transdisciplinares, para ofrecer propostas que contribúan a un desenvolvemento sostible ambiental, económico, político e social.
C9	T9: Ter a capacidade de xestionar tempos e recursos: desenvolver plans, priorizar actividades, identificar as críticas, establecer prazos e cumprilos.

Learning outcomes			
Learning outcomes	Study programme competences / results		
Ser capaz de impulsar e desenvolver estratexias que impulsen a cultura de traballo en rede.	AC3 AC4	BC2 BC3 BC4 BC15	CC1 CC3 CC7 CC9
Utilizar modelos colaborativos de acción socioeducativa que promovan verdadeiras comunidades de aprendizaxe, favorecendo o traballo en contornos multiprofesionais	AC3 AC4	BC2 BC3 BC4 BC15	CC1 CC3 CC7 CC9
Traballo colaborativo	AC3 AC4	BC2 BC3 BC4 BC15	CC1 CC3 CC7 CC9
Capacidade de organización e planificación	AC3 AC4	BC2 BC3 BC4 BC15	CC1 CC3
Capacidade de innovar	AC3 AC4	BC2 BC3 BC4 BC15	CC1 CC3 CC7 CC9
Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida	AC3 AC4	BC2 BC3 BC4 BC15	CC1 CC3 CC7 CC9
Desenvolver proxectos educativos de centro e/ou propostas pedagóxicas innovadoras baseadas na xustiza, a democracia e a diversidade.	AC3 AC4	BC2 BC3 BC4 BC15	CC1 CC3 CC7 CC9
Ser capaz de detectar necesidades de formación continua e da súa institucionalización como requisito asociado á mellora educativa.	AC3 AC4	BC2 BC3 BC4 BC15	CC1 CC7 CC9
Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, a miúdo nun contexto de investigación.	AC3 AC4	BC2 BC3 BC4 BC15	CC1 CC3 CC7 CC9



Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.	AC3 AC4	BC2 BC3 BC4 BC15	CC1 CC3 CC7 CC9
Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e enfrontarse á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.	AC3 AC4	BC2 BC3 BC4 BC15	CC1 CC3 CC7 CC9
Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan a públicos especializados e non especializados dun modo claro e sen ambigüidades.	AC3 AC4	BC2 BC3 BC4 BC15	CC1 CC3 CC7 CC9
Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun modo que haberá de ser en gran medida autodirixido ou autónomo.	AC3 AC4	BC2 BC3 BC4 BC15	CC1 CC3 CC7 CC9
Comunicar as conclusións -e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan- a públicos especializados e non especializados dun modo claro e sen ambigüidades	AC3 AC4	BC2 BC3 BC4 BC15	CC1 CC3 CC7 CC9
Aplicar os coñecementos adquiridos e a capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo	AC3 AC4	BC2 BC3 BC4 BC15	CC1 CC3 CC7 CC9
Capacidade de integrar coñecementos e enfrontarse á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos, valorando criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que debe enfrontarse.	AC3 AC4	BC2 BC3 BC4 BC15	CC1 CC3 CC7 CC9

Contents	
Topic	Sub-topic
Formación do profesorado: aprendizaxe e socialización profesional docente	-Teorías, modelos e fases da aprendizaxe e o desenvolvemento profesional. -Perspectivas de análise da socialización profesional.
Conceptualización, estruturas e estratexias para o desenvolvemento profesional docente.	-Definicións e compoñentes do desenvolvemento profesional docente. -Institucións, plans e programas de formación docente.
O centro educativo como comunidade de aprendizaxe: definición, principios e posibilidades.	-Os centros educativos como institucións que aprenden. -Dimensións dos centros escolares e procesos de cambio.
O desenvolvemento profesional e organizativo a través das comunidades de aprendizaxe: fases e estratexias.	-Características, dificultades posibilidades das comunidades de aprendizaxe. -O traballo colaborativo nas institucións educativas.
Comunidades virtuais e aprendizaxe dixital.	-O traballo colaborativo en entornos virtuais. -Formación a través de sistemas innovadores: Moocs, PLE, e outros formatos de aprendizaxe en liña.

Planning				
Methodologies / tests	Competencies / Results	Teaching hours (in-person & virtual)	Student?s personal work hours	Total hours
Case study	A3	4	11	15
Guest lecture / keynote speech	A4 B3 B15 C9	8	8	16
Workbook	B4 B2 C1	4	7	11
Document analysis	A4 B2 B15 C3	2	11	13



Collaborative learning	C7 C3	3	7	10
Personalized attention		10	0	10

(*)The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies	
Methodologies	Description
Case study	Proporase a análise dun caso que se traballará en grupo baixo a orientación da profesora.
Guest lecture / keynote speech	Exporanse os principios e conceptos básicos da materia.
Workbook	Recomendarase un dossier de textos para comprender os aspectos conceptuais da materia.
Document analysis	Utilización de documentos audiovisuais e/ou bibliográficos (fragmentos de reportaxes documentais ou películas, noticias de actualidade, paneis gráficos, fotografías, biografías, artigos, textos legislativos, etc.) relevantes para a temática da materia con actividades especificamente deseñadas para a análise dos mesmos.
Collaborative learning	Aprender a cooperar no traballo grupal

Personalized attention	
Methodologies	Description
Case study Collaborative learning	En tutorías orientarase ós estudantes na realización das actividades propostas e solventarase as dúbidas que poidan xurdir. As Ferramenta virtuais de atención personalizada tal e como se mencionan anteriormente no Plan de Continxencia: Teams e Correo electrónico. Sempre que sexa necesario comunicarse

Assessment			
Methodologies	Competencies / Results	Description	Qualification
Case study	A3	Valoración e exposición individual do caso. Rigor na análise dos elementos do caso. Resposta os elementos clave que se presentan no caso. Nota individual.	50
Document analysis	A4 B2 B15 C3	Análise individual de casos seguindo a orientación dos docentes que se presentarán a través dun portafolio sobre o que se realizará a avaliación.	50

Assessment comments
<p>O priorízase a avaliación continua e modifícase a porcentaxe asignada a cada unha das actividades de avaliación: incrementase o peso do Estudo de casos (50%) e engádese un novo sistema de avaliación Análise de fontes documentais (50%)</p> <p>E recomendable a utilización de ordenador persoal na aula.</p> <p>O estudio de casos versará sobre a propia experiencia profesional e no Practicum contrastandoa coa materia de traballo. Se exige rigor crítico - constructivo y novas aportacions.As aportaciones e a asistencia na aula puntuarán no traballo final.</p>

Sources of information



Basic	<p>BOLIVAR, A. (2006): La identidad profesional del profesorado de Secundaria: crisis y reconstrucción. Málaga, Aljibe.</p> <p>COCHRAN-SMITH, M. y ZEICHNER, K. (Eds.) (2005): Studying Teacher Education. The Report of AERA. Panel on Research and Teacher Education. New Jersey, Lawrence Erlbaum Associates.</p> <p>COCHRAN-SMITH, M., FEIMAN-NEMSER, S.; McINTYRE, D.J. y DEMERS, K.E.: (2008): Handbook of Research on Teacher Education. New York, Routledge.</p> <p>DAY, C. (2005): Formar docentes. Cómo, cuándo y en qué condiciones aprende el profesorado. Madrid, Narcea.</p> <p>DAY, C. (2006): Pasión por enseñar : la identidad personal y profesional del docente y sus valores. Madrid Narcea.</p> <p>DAY, C. y GU, Q. (2012): Profesores: vidas nuevas, verdades antiguas. Madrid, Narcea.</p> <p>ESCUADERO, J.M. y LUIS, A. (2006): La formación del profesorado y la mejora de la educación. Barcelona, Octaedro.</p> <p>GIMENO, J. (Comp.)(2008): Educar por competencias ¿qué hay de nuevo?. Madrid, Morata.</p> <p>GONZALEZ SANMAMED, M. (1994): Aprender a enseñar: Mitos y realidades. A Coruña, Servicio de Publicaciones de la Universidad.</p> <p>GONZALEZ SANMAMED, M. (1995): Formación docente: perspectivas desde el desarrollo del conocimiento y la socialización profesional. Barcelona, PPU.</p> <p>HARGREAVES, A. y FULLAN, M. (2014). Capital profesional. Madrid, Morata.</p> <p>KNIGHT, P. (2005): El profesorado de Educación Superior. Madrid, Narcea.</p> <p>MARCELO, C. (2009): El profesorado principiante. Inserción a la docencia. Barcelona, Octaedro.</p> <p>MARCELO, C. (2002) (Ed.): E-Learning-Teleformación. Diseño, desarrollo y evaluación de la formación a través de Internet. Barcelona, Gestión 2000</p> <p>MARCHESI, A. (2007): Sobre el bienestar de los docentes. Competencias, emociones y valores. Madrid, Alianza.</p> <p>MUÑOZ CARRIL, P.C. Y GONZÁLEZ SANMAMED, M. (2009). Plataformas de teleformación y herramientas telemáticas. Barcelona, UOC.</p> <p>OCDE (2005): Teachers matter: attracting, developing and retaining effective teachers. Paris, OCDE.</p> <p>Palloff, R.M. & Pratt, K. (2007). Building Online Learning Communities: Effective Strategies for the Virtual Classroom. San Francisco: Jossey-Bass.</p> <p>PEREZ GOMEZ, A.; BARQUIN, J. y ANGULO RASCO, F. (Eds.)(1999): Desarrollo profesional del docente: política, investigación y práctica. Madrid, Akal.</p> <p>PÉREZ GÓMEZ, A. et al. (2007): Profesorado y otros profesionales de la educación. Barcelona, Octaedro.</p> <p>Sánchez Gómez, J. L. (2009). Comunidades de aprendizaje: transformando nuestro entorno. Aula de innovación educativa, 187, 55-60. ISSN 1131-995X</p> <p>SANGRÀ, A. y GONZÁLEZ SANMAMED, M. (2004): La transformación de las universidades a través de las TIC: Discursos y prácticas. Barcelona, Ediuoc.</p> <p>TARDIF, M. (2004): Los saberes del docente y su desarrollo profesional. Madrid: Narcea.</p> <p>TOLCHINSKY, L. Et al. (2002): Procesos de aprendizaje y formación docente en condiciones de extrema diversidad. Barcelona, Octaedro.</p> <p>TORRES SANTOME, J. (2005): La desmotivación del profesorado. Madrid, Morata.</p> <p>Wenger, E. (2001). Comunidades de práctica: aprendizaje, significado e identidad. Barcelona: Paidós Ibérica. ISBN 84-493-1111-X.</p> <p>ZEICHNER, K. (2011): La formación del profesorado y la lucha por la justicia social. Madrid, Morata.</p>
--------------	---



Complementary	<p>ALTET, M.; PAQUEY, M. y PERRENOUD, P. (2005): La formación de profesionales de la enseñanza. Sevilla, Diada.</p> <p>BIDDLE, B.J.; GOOD, Th.L. y GOOSON, I. (2000): La enseñanza y los profesores. (3 Vol.). Barcelona, Paidós.</p> <p>Bielaczyc, K. & Collins A. (2001). ¿Comunidades de aprendizaje en el aula: una reconceptualización de la práctica de la enseñanza?. En: Reigeluth, C. M. (coord.) Diseño de la instrucción: teorías y modelos: un nuevo paradigma de la teoría de la instrucción. Madrid: Santillana, p. 279-304 (Aula XXI: 76-77) ISBN 84-294-6661-4.</p> <p>COCHRAN-SMITH, M., FEIMAN-NEMSER, S.; McINTYRE, D.J. y DEMERS, K.E.: (2008): Handbook of Research on Teacher Education. New York, Routledge.</p> <p>DARLING-HAMMOND, L. y BRANSFORD, J. (Eds.)(2005): Preparing teachers for a changing world. San Francisco, Jossey Bass.</p> <p>DARLING-HAMMOND, L. y SYKES, G. (Eds.) (1999): Teaching as a Learning Professional. Handbook of Policy and Practice . San Francisco, Jossey-Bass.</p> <p>Gómez, J. (2008) ¿Las comunidades de aprendizaje como proyectos de formación?. En: Armengol Asparó, C.; Gairín Sallán, J. (coords.) Estrategias de formación para el cambio organizacional. Madrid: Wolters Kluwer, p. 410-414. ISBN 978-84-7197-905-6.</p> <p>Harasim, L.; Hiltz, S.R.; Turoff, M. & Teles, L. (2000). Redes de aprendizaje. Barcelona: Gedisa.</p> <p>HARGREAVES, A. et al. (1998): International Handbook of Educational Change. Londres, Kluwer.</p> <p>IMBERNÓN, F. (2005) (Ed.): Vivencias de maestros y maestras. Compartir desde la práctica educativa. Barcelona, Grão.</p> <p>IMBERNÓN, F. (2007): 10 ideas clave. La formación permanente del profesorado. Nuevas ideas para formar en la innovación y el cambio. Barcelona, Grão.</p> <p>Racionero, S.; Ortega, S.; García, R.; Flecha, R. (2012). Aprendiendo contigo. Barcelona: Hipatia Editorial. ISBN: 978-84-938226-3-7.</p> <p>Smith, M. (2009). Jean Lave, Etienne Wenger and communities of practice. http://infed.org/mobi/jean-lave-etienne-wenger-and-communities-of-practice/</p> <p>ZABALZA, M.A. (2002): La enseñanza universitaria: el escenario y sus protagonistas. Madrid, Narcea.</p> <p>ZABALZA, M.A. y ZABALZA, M.A. (2012): Profesores y profesión docente. Madrid, Narcea.</p>
----------------------	--

Recommendations

Subjects that it is recommended to have taken before

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Subjects that continue the syllabus

Other comments

(*)The teaching guide is the document in which the URV publishes the information about all its courses. It is a public document and cannot be modified. Only in exceptional cases can it be revised by the competent agent or duly revised so that it is in line with current legislation.